
A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ ZSINATÁNAK X/4. ÜLÉSSZAKA: BESZÁMOLÓ AZ ELSŐ NAP DÉLELŐTTI MUNKÁJÁRÓL

Létrehozva: 2013.11.29. 10:00, frissítve: 2013.12.02. 13:54

Budapest – 2013. november 29-én és 30-án ismét zsinati ülésnek ad otthont a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium, ahol a díszteremben zajló tanácskozásról – eddigi szokásunkhoz híven – percről percre fogunk tudósítani. Itt a délelőtti történések olvashatóak. Szöveg és fotó: Horváth-Bolla Zsuzsanna

9.30

A zsinat egyik fontos része a reggeli érkezés és egymás köszöntése némi életmentő kávé és pogácsa elfogyasztása közben.

9.35

Szemerei János püspök áhítatával kezdődött a zsinat X/4. ülészsaka. A püspök a Példabeszédek könyve alapján arról beszélt, hogy a zsinat Isten népének összejövele. Külsőleg ugyan hasonlít a világi parlamentekhez, de belsőleg valami egészen más. A közösség által kialakított szabályok szerint világi szinten mindig valamilyen hatalomérvényesítés folyik a közösségi fórumokon.

Isten népének útkeresése azonban egészen más, mert nem alacsonyodhat hatalmi eszközzé. Zsinati tagként nem a magam eszközeire kell támaszkodnom, hanem Istenre odafigyelve kell döntést hozni - hangsúlyozta a püspök.

„A fejünket használva, de szívvel nyitottan kell az utakat keresni. Isten létével, építő munkájával kell számolni és Isten színe előtt kell felelősséget vállalni döntéseinkért.”

9.45

Elkezdődött az első ülés, amelyen **Abaffy Zoltán** a zsinat nem lelkeszi elnöke fog elnökölni. **Kiss Miklós** és **Gabnai Sándor** esperesek, új zsinati tagként esküt tettek **Hafenscher Károly** zsinati lelkeszi elnök előtt. A zsinati gazda jelentése szerint szavazatképes a zsinat. A X/3. ülészsak jegyzőkönyvének elfogadása következett. Apróbb módosításokkal a zsinat elfogadta a jegyzőkönyvet.

9.55

Az ülésen először részt vevő zsinati tagok bemutatkoztak a zsinaton.

10.05

Hafenscher Károly a zsinat lelkeszi elnöke beszámolóját hallgathatták meg a zsinati tagok. A friss anyagokkal feltöltött [zsinati honlap](#), a Leuenberg 40. évfordulója, társegyházakkal

folytatott tárgyalásai, külföldi látogatások, és a szolidaritási törvény előkészítése voltak főbb témái. Az egyéb témákat az éves elnöki beszámolóban fogja megtenni. A beszámoló végén a jogértelmező testület határozatainak ismertetése történt. Hozzászólások következtek.

10.18

Létszámellenőrzés. 7 ember kimentését kérte.

10.19

Bizottságok jelentése következett. **Ittész András** a törvényelőkészítő bizottság tevékenységéről számolt be. Felvetette a hozzájuk eljutott fontos témákat, így többek között a hosszabb szülési szabadság illetve a lelkésznők karkedvezményes nyugdíjazásának kérdését, valamint a Luther Kiadó tevékenységének kibővítését.

A teológiai bizottság részéről **Korányi András** számolt be, az ügyrendi bizottság részéről **Solt-Szárz Csenge** szólt. Az Országos Presbitérium jelentése nem érkezett el a zsinati tagokhoz.

10.30

A tervezett napirendet némi módosításokkal elfogadta a zsinat.

10.34

Az elmúlt időszakban két lelkészi jegyző is távozott, ezért **Sólyom Tibor**, a zsinat választási bizottságának elnöke arra kérte a zsinati tagokat, javasoljanak erre a tisztségre valakit. Némi győzködésre van szükség, hogy valaki elvállalja ezt a tisztséget. Északról és délről kellene jelölt a feladat elvállalására és most kellene meg is választani őket.

10.40

Az Ügyrend módosításának általános és részletes vitája holnap lesz.

10.41

Kezdődik a második ülése, amelyen **Végh Szabolcs** megbízott országos irodaigazgató előterjesztésében a 47/2008. (XI. 28.) zsinati határozat - amely az Üllői úti épület lebontására vonatkozik - hatályon kívül helyezését kezdeményezte. A tervek szerint ugyanis az Üllői úti épületet egy megnyert energetikai pályázatnak hála korszerűsíteni fogják, és áprilistól szeptemberig az irodának ki kell költöznie az épületből. A határozatot hatályon kívül helyezték.

10.47

Szünet.:)

11.01

Kezdődik a harmadik ülés, amelyen **Tölli Balázs** zsinati nemlelkészi alelnök elnökletével a szolidaritási törvény általános vitájára kerül sor, **Muntag András**, a 150-es munkabizottság vezetőjének előterjesztésében.

11.08

Az egyházközségek működésének homályos pontjai miatt sok esetben nem lehet megmondani, melyek azok, amelyek hosszú távon képesek lesznek az önálló működésre. Viszont már most látszik, hogy sok gyülekezetünk van, amely rászorul a központi támogatásra.

Gondot jelent az aktív lelkészek és nyugalmazott lelkészek arányának drasztikus megváltozása. A lelkésznők helyzetének tisztázása sem megoldott, így a gyermekgondozással otthon tölthető idő. A törvény és az alap elnevezése sem tisztázott és szükséges, hogy legyen ennek vezetője, aki már 2014. januárjától irányítaná ennek a szervezetnek a működését. A szolidaritási alap kifejezés helyett többek között felvetődött a **Zelenka Pál** Alap vagy a Zelenka Pál Szolidaritási Alap név is, utalva egy neves evangélikus lelkészre. Úgy tűnik, hogy szükség van egy átmeneti időszakra, amelyet a munkabizottság három évben jelölne ki. Véleményük szerint ennek elégnek kell lenni a munka eredményességére. Muntag András végezetül köszönetet mondott a munkabizottság tagjainak munkájukért. Módosító javaslatok érkeztek a helyesírásra. Egy lényeges tartalmi jellegű javaslat érkezett, az alap vezetőjének és munkatársának munkakörét illetően.

11.19

Kezdődik negyedik ülés, a részletes vita az alap szervezetéről. Az alap vezetője és munkatársának helyettesítéséről az Országos Iroda bevonásával az alap vezetője határoz. Az alap bevételeiről szól a második fejezet, ezzel kapcsolatban folyik most a vita. A lényeg, hogy tizenöt százaléknyi egységet kellene befizetni az alapba a gyülekezeteknek. Kérdés: az intézményeket fenntartó gyülekezetek hozzájárulása, a különböző státuszban lévő intézményi lelkészeknek (pl. iskolalelkészek) az alaphoz való viszonya. A harmadik fejezet az alap nyugdíjkiegészítő részének kiadásait taglalja.

11.35

A negyedik fejezet az alap segélyszervezeti részének kiadásait tartalmazza.

11.46

Teljes névre javaslat: **Zelenka Pál Evangélikus Szolidaritási Alap**.

11.48

A törvényről névszerinti szavazás fog folyni, 51 szavazatra jogosult tag van jelen, tehát a zsinat határozatképes. A zsinat nagy többséggel elfogadta a szolidaritási alapról szóló törvényt.

11.50

12.00

Hafenscher Károly vezetésével déli imádságot tartottak a zsinati tagok.

12.02

Radosné Lengyel Anna felügyelőasszony abbéli örömét fejezte ki, hogy a Magyarországi Evangélikus Egyházban sokéves folyamat zárult le a szolidaritási törvény elfogadásával. Ezzel együtt az ő korábbi javaslatát is elfogadták a zsinati küldöttek, amely szerint az evangélikus lelkésznek gyermekgondozási szabadsága kettő évre terjed majd ki. „Ezt az evangélikus médiumoknak szalagcímen kell hozniuk” - javasolta a felügyelőasszony.

12.05

Stermeczki András és Detre János személyében két lelkészi jegyzői jelöltre szavaztak. Megválasztásuk után lelkészi jegyzőkesküt tettek, melyet a zsinati tagok állva hallgattak meg.

12.10

Az ötödik ülésen, Smidéliusz Zoltán zsinati lelkészi alelnök vezetésével a missziói munkaág átszervezéséről tárgyalnak. Az általános vitához szolgáló anyag előterjesztője **Lupták György**, az evangélizációs és missziói bizottság elnöke. „Kerestük-keressük az átalakulás-átlépés lehetőségét a jelenlegi népegyházi létformából egyfajta missziói egyházba. A feladat elvégzését nehezíti, hogy erre gyakorlatilag nem létezik egy minta, vagy követhető modell. Sokan beszélnek a fentebb nevezett átalakulás fontosságáról, de a legfontosabb lépések megtételéhez egyelőre nincs elegendő elszánás és bátorság” - mondta Lupták György. A felvezető hangsúlyozta, hogy csupán csak a struktúra átalakítása még önmagában nem elegendő.

„A missziói egyházba való átmenethez szükséges egy gyökeres szemléletváltás. Ezért át kell tekinteni jelenlegi statisztikáinkat, és ténylegesen csak azokkal kellene számolnunk, akik egyházfenntartó egyháztagjaink. A többiekéről sem mondanánk le, de erre a tükörbe nézésre szükség lenne. Jelenlegi adatszolgáltatásunk már feltételezi ezt.”

A javaslat szerint legyen gyakorlattal egybekötött missziológia oktatás az Evangélikus Hittudományi Egyetemen, valamint a hallgatók számára hatékony lelkigondozás és a missziói típusú lelkészi szolgálatra való felkészítés. Meg kellene erősíteni a Missziói Központot, az országos missziói lelkész mellett legyenek független kerületi missziói lelkészek is, akiknek javadalmazását a kerület oldja meg. Minden egyházmegyében alakuljon egy missziói munkacsoport, amelyek munkáját a kerületi missziói lelkész koordinálja. Legyen egy lelkigondozó ház elsősorban a lelkészeknek de más missziói munkatársaknak is. Iskoláink missziói munkáját erősíteni kell az iskolalelkészeknek és a kerületi missziói lelkészeknek keresztül. Szükség lenne egy színvonalas, vonzó evangélikus ifjúsági újságra is. Legyenek hitébresztő táborok iskolásaink részére. A Szélrózsán legyen hangsúlyosabb az ige hirdetése. Elerőtlenedett gyülekezetek esetében ne a bezáráson gondolkodjunk, hanem adjunk még esélyt (pénz és megfelelő ember). A misszió ügye egyházunk költségvetésében is élvezzen elsőbbséget – jusson több pénz erre a területre.

12.20

Pröhle Gergely országos felügyelő szerint ez a felvetés nem vitaképes, hiszen általánosságokról és nem konkrét javaslatokról szól, ezért javasolta a kérdés napirendről való levételét.

Hafenscher Károly is a téma komolyan vételét kérte. A további hozzászólásokban az új evangéliumi gyülekezetek módszereit, gondolkodási módszereit helyezték középpontba.

Laborcei Géza szerint is egy sokkal tagoltabb és dinamikusabb anyagra lenne szükség az előrejutáshoz. Jó lenne tisztázni, hogy mit értünk saját gyülekezeti tagjaink evangelizálása alatt és mit a szekularizált emberek megszólítása alatt. Ezek az irányok a lelkész szerint hiányoznak, és egy belmissziói irányt vetnek fel, amely nem feltétlenül jó. Tele van az egyházunk pozitív példákkal, szülessen meg ezek tára. A misszióért felelős bizottság és püspök megerősítése kell.

Abaffy Zoltán zsinati nemlelkészi elnök a missziói munkát és a stratégiát tartja a legfontosabb zsinati munkának. Hangsúlyozta, hogy másképp kell megszólalni, másképp kell megszólítani az internetes világban a fiatalokat.

Próhle Gergely szerint az egyház missziói munkájához több kell, ezért javaslatát a téma levételére fenntartja. Erről szavazás lesz.

Szemerei János misszióért felelős püspök szerint az egyház alapfeladata a misszió, ezért ezt nem lehet ellentmondás mentesen egy munkaág keretei közé szorítani. A fogalmak összehangolása, az egyházon belüli kuszaságok kibogozása kellene, hogy hatékonyabbak lehessünk.

Gáncs Péter elnök-püspök szerint csak akkor lehet levenni a témát, ha látjuk a következő lépést.

Korányi András támogatta Próhle Gergely indítványát.

Lupták György előterjesztő elmondta, hogy az idő rövidege miatt sajnálatos módon nem tudtak tárgyalható anyagot prezentálni, csak a zsinati listára kiküldöttet. Haladékat kért a februári időszakig a pontosításra. Konkrét anyagok vannak, de ezeket át kell fésülni még.

Smidéliusz Zoltán ülést vezető elnök szerint, ha leveszik napirendről, akkor a bizottságnak nagyobb segítséget kellene kapnia, és ütőképes anyagot kell hoznia a februári ülésre.

Szavaztak: leveszik a napirendről.

12.47

Tíz perc szünet lesz, egykor folytatódik az ülés.

13.05

Gyors országos presbitériumi ülés volt a szünetben, amelyen a presbitériumi tagok egyhangúan fogadták el a szolidaritási törvényhez kapcsolódó szabályrendeletet - jelentette be **Próhle Gergely** felügyelő.

13.06

A hatodik ülésen **dr. Hafenschner Károly** elnököl. A Magyarországi Evangélikus Egyház stratégiájának általános és részletes vitájára kerül sor, **dr. Fábri György** egyházkerületi felügyelő előterjesztésében.

Mint ahogyan arról honlapunkon is többször már beszámoltunk, ötéves folyamat során formálódott az evangélikus egyház működési megújítását szolgáló koncepció. Külső szakértők és az egyház döntéshozói fórumai időről-időre értékelték a munkát, valamint egyértelműen megfogalmazták elvárásukat, miszerint olyan anyag készítését tartják szükségesnek, amely megjelöli a legnagyobb kihatással járó cselekvési területeket. Most a *stratégiai prioritások (2013-2017)* megfogalmazása kerül terítékre.

Megfogalmazódott a stratégiai prioritások célja, amely szerint egyházunk elsődleges küldetésének *teológiai alapú meghatározását* kell érvényre juttatni. Szükség van teológiai szembenézésre, diskurzusra, amelyre megvannak a megfelelő intézmények: teológia, bizottság, lelkészek. A mai evangélikus egyház teológiájából indultak ki, nem nyilvánítottak véleményt a teológiai látások kibontásában. Ezek a prioritások nem csupán szervezetiek, hanem az egyház egész működésére vonatkoznak.

13.20

TÁBLÁZAT

Önkéntesség

Spirituális-teológiai tartalom keresztényi szeretet, elesettek iránti szolidaritás

Egyház-szervezeti hatás Erőforrás-bővülés, identitás-alkotás

Társadalmi üzenet A kapitalizmus és demokrácia emberi/morális visszavétele, társadalmi szolidaritás

Lelkészi munka/személyesség

Spirituális-teológiai tartalom a személy, a lélek megszólítása, egyetemes papság

Egyház-szervezeti hatás Lelkészi munkafeltételek javítása

Társadalmi üzenet Az elmagányosodott, gyötrődő embert megszólítani képes közösség és tanítás

Hálózatosság

Spirituális-teológiai tartalom testvéri-felebaráti közösség, egymáshoz-fordulás

Egyház-szervezeti hatás Hatékonyság, erőforrás, építkezés, megtartás

Társadalmi üzenet Az együttműködés kultúrája

Fenntarthatóság

Spirituális-teológiai tartalom a teremtett világhoz való alázatos és felelős viszonyunk

Egyház-szervezeti hatás Távlatos működési gondolkodás, hagyományok őrzése, kulturális identitás

Társadalmi üzenet Környezeti és társadalmi felelősség,

Hivatásszerűség

Spirituális-teológiai tartalom keresztényi szeretet, az önérvényesítést visszafogó alázat, szolgálatkészség, egymás hibázásainak megbocsátása

Egyház-szervezeti hatás Hatékonyság; a centralizáltság és dezintegráció végleteinek meghaladása

Társadalmi üzenet Egy funkcionálisan működő társadalmi intézmény felmutatása

13.21

Korányi András szerint izgalmas lépés, hogy ha ezt a dokumentumot elfogadjuk, de ha jönnek a területekről, rétegektől a javaslatok, akkor ezeket is be kell építeni a folyamatba. A teológiai bizottságban előkerült, hogy a stratégiai prioritások cím elég tág, mint cím és fogalom, hiszen van más érvényesíthető és érvényesítendő szempont is a konkretizálható erőforrásokra.

Fábri György örülne annak, hogy ha lennének kezdeményezések, ha ösztönzően hatna ez az anyag. Az anyag nem kizárólagos, ebbe bele lehet építeni részeket. Erre szeretnének is buzdítani.

Isó Dorottya a biblikus és hitvallásos alapok lerögzítését tartotta fontosnak, amelyre jó lenne kijelölni egy kört, akik ezt kidolgoznák.

Ittzés András a stratégia alap és függelékre tagolható dokumentumainak átfedéseit kifogásolta és azok külön tárgyalására hívta fel a figyelmet.

Laborczi Géza a hitében sokszínű evangélikus egyházat tartja fontosnak, szeretné, ha rögzítenék, hogy ebben az egyházban meg kell, hogy férjenek a különböző kegyességi irányzatok.

Detre János szeretné a teológiai bizottság hangját felerősíteni, hogy sokszínűek, többfélék vagyunk, de ki kell mondani, hogy mit jelent 2014 és 2017 között evangélikusnak lenni.

Fábri György előterjesztő elismerte, hogy a függelékben szerepeltek olyan anyagok, amelyeket ma már megszavazott, vagy meg fog szavazni a zsinat, tehát ezekről nem kell tárgyalni.

A teológiai problémafelvetéssel kapcsolatban Fábri elfogadta, hogy fontos az üzenet és a teológiai alap tisztázása, de ezeket minden egyes törvénynél hangsúlyozni kell. Az egyház teológiailag „alátalpalt” fórumainak: a teológiai bizottságnak, az EHE teológusainak, a lelkészeknek, espereseknek, püspököknek ki kell dolgozniuk a *mai* evangélikus elveket. Legyen az anyagnak kifejezetten olyan része, amely egy mai hitvallást foglal össze. Addig

viszont nem kell a stratégiát lefagyasztani, hanem tovább kell lépni és meg kell valósítani. „Vajon tartunk-e ott most, hogy ezt a jelenlegi stratégiát elfogadjuk és a stratégiamegvalósítás elinduljon?” - vetette fel Fábri.

Megszavazták, hogy ezt az anyagot alkalmasnak tartják arra, hogy részletes vitára bocsássák. Az ebéd után következik a részletes vita.

13.57

Ebédszünet kezdődik.

14.49

A tudósítás-írás stafétáját átadom **Galambos Ádám** kollégámnak. :)

14.51

Folytatódik a stratégia részletes vitája. **Isó Zoltán** felvetette, hogy a stratégia szövegezésének pontosítására szükség lenne. **Fábri György** a zsinat elnökségét kérdezte, hogy a teológiai szövegpontosítás egy, a teológiai bizottság által végzett szöveggondozással történhessen. Ezt a zsinati elnökség elfogadta.

15.07

László Virgil a gazdaság és egyház viszonyának pontosítását kérte. **Roncz Béla** a gyermekek karitatív tevékenységéről számolt be. Ezen túlmenően kitért arra, hogy a fenntartható világ fejezetnél legyenek az intézmények is feltüntetve.

15.16

Laborczi Géza az Evangélikus Hittudományi Egyetemre vonatkozó stratégiai megállapítások bővítését kérte.

Smidéliusz Zoltán szövegkorrekciót kért.

Solt Száraz Csenge László Virgillel egyetértve az egyház és gazdaság viszonyának meghatározását kérte, mert a jelen szöveg értelmezése lehetőséget ad arra, hogy azt gondoljuk, a szabad verseny és a kapitalizmus mellett teszi le a voksát.

15.20

Kalincsa Balázs az önkéntesség pontos definiálását kérte. Meglátása szerint a kis gyülekezet megerősítésének lehetőségeit kéne kiépíteni, nem pedig a kisebb gyülekezet funkcióinak átadását kéne megfogalmaznunk.

Fábri György meglátása szerint a lelkeszi karban jelenleg kevés lelki erő van a lelkigondozásra.

„Minden evangélikus templomot meg tudunk őrizni úgy, hogy közben elfogynak gyülekezeteink? Ezzel szembe kell néznünk, készülnünk kell rá. Nem az a jó cselekvés, ha a felmérés eredményeit eltakarjuk, hanem szembenézünk vele és erre építjük stratégiánkat" – fogalmazott a felügyelő.

15.30

Gregersen-Labossa György a lelki vezetés pontosítását kérte. Az önkéntesség kapcsán megfogalmazta, hogy „ez nemcsak az odafordulásról szól, hanem adás és kapás viszonyáról. Ez az a mozgás, ami ha gyülekezeteinkben megvalósul, az építkezést és megújulást jelent”.

Solt Száz Csenge szerint a stratégiának állapotfelmérésből kell kiindulnia. Megfogalmazása szerint „az egyháznak, így a Magyarországi Evangélikus Egyháznak is örök stratégiája van. Ez pedig nem más, mint hogy Jézus Krisztusról hírt adjon. Mi más lehetne ennek értelmében az egyházunk stratégiája, mint hogy azokon a területeken ahol tért veszített, ott a misszió útján próbálja Krisztust hirdetni.”

Sztrókai Attila szerint a templomaink egyben jelek is, így azok megőrzése kötelességünk.

15.35

Szabó Szilárd az önkéntesség szövegezésének egyoldalúságával nem értett egyet. Ez meglátása szerint az aktív önkéntesek identitását nem erősíti. A felelősség tekintetében nem jó, ha csak a lelkészi kart emlegetjük. Egyházunk összes tagjára kiterjed ez a felelősség.

15.40

Gáncs Péter szerint a stratégiának a realitásokkal számolva lendítenie kell. „Vannak alapjaink. Az a kérdés, hogy elhisszük-e, hogy erre fel lehet építeni stratégiánkat” – fogalmazott.

15.45

Próhle Gergely szerint műfaji probléma érződik. Emlékeztetett rá, hogy a kimutatásokkal, népszámlálási adatokkal szembe kell néznünk.

„Nem szabad mindehhez ideologizálni, vagy a felelősök elhagyásával közelíteni. A stratégiának szükséges sarkalatos mondatokat is tartalmaznia, hogy ne megkerülje, hanem szembenézzen a tényekkel és így erősítsen minket.”

15.50

Fábri György elmondta, hogy egy keresztény közösségben az alapokat nem kell egymástól számon kérnünk. A lelkészek leminősítésével kapcsolatban Fábri idézte a stratégia adott részletét: „Ez az anyag megpróbál leszögezni néhány tanulságot, ami felmérésekből származik. Tartalmaz sarkos megfogalmazásokat, melyek egyrészt erősítenek, másrészt felráznak.”

15.55

Korányi András az egyház mint Krisztus teste szövegezéssel kapcsolatban kérte, hogy az egészüljön ki a *Krisztusnak való engedelmisségben* mondattal.

Gáncs Péter szerint „stratégiát építünk, de az a kérdés, hogy ott van-e az, ami éltet minket. Ezzel kell szembenéznünk és ezt szükséges megválaszolnunk.”

16.00

A hozzászólásokat követően **Hafenscher Károly** ismertette a hosszabb szövegpontosítási kérelmeket.

Fábri György örömét fejezte ki a szövegezés teológiai áttekintési igénye miatt és elfogadta a szavazási kérelmet.

Hafenscher Károly ismertette a határozati javaslat szövegét, majd **Ittész András** ügyrendi kérdésére válaszolva ismertette az egyes szövegváltoztatási részeket.

Solt Száraz Csenge a címben történő meghatározással kapcsolatban kérte, hogy 2014-2017 legyen feltüntetve.

16.05

Kertész Géza bejelenti, hogy szavazatképes a zsinat.

A zsinat ellenszavazat nélkül, 8 tartózkodással elfogadta a stratégiai szövegben eszközölt változtatásokat.

16.30

A hetedik ülés **Abaffy Zoltán** elnökletével elkezdődött. **Hafenscher Károly** a Leuenbergi Konkordia negyven éves évfordulója kapcsán ismertette a protestáns összetartozás dokumentumát. Előkerült egy közös, ünnepi protestáns zsinat megtartása is.

„Ahhoz, hogy közösen ünnepelni tudjunk először arra van szükségünk, hogy pontosan tudjuk meghatározni saját identitásunkat” – mondta. Kitért arra, hogy az oktatási intézményeknél is előkerül a szorosabb protestáns ökumenikus összefogás szükséglete.

A zsinat a tervezetet egyhangúlag részletes vitára bocsátotta.

16.35

Smidéliusz Zoltán és **Korányi András** szövegmódosításokat javasoltak. A teológiai professzor örömét fejezte ki, hogy a szöveg teológiai ihletettségű szöveg.

16.44

Smidéliusz Zoltán javaslatát 22 igen, 15 nem és 12 tartózkodás mellett nem fogadták el.

16.46

Korányi András szövegtörlési javaslatát 19 igen, 15 nem és 15 tartózkodás mellett nem fogadták el.

16.48

Abaffy Zoltán előterjesztette a zsinati állásfoglalás szövegezésének szavazását.

Ezt a zsinat nagy többséggel, 2 nem és 3 tartózkodás mellett elfogadta.

16.50

Elkezdődik a nyolcadik ülés. **Gregersen-Labossa György** ismerteti a SAREPTA beruházási tervzetét. A beruházás célja, hogy az intézmény európai színvonalú ellátást tudjon nyújtani ellátottainak.

16.54

Ittész András a költségvetési maradványok helyzetéről érdeklődött. **Csorba Gábor** elmondta, hogy a beruházásra jelölt összeg nem maradvány, hanem a győri gyülekezettől visszakapott pénz.

16.55

Gregersen-Labossa György a pályázati lehetőségről elmondta, hogy Budapestre nem volt olyan pályázati kiírás, mely lehetőséget teremtett volna a lakóotthon pályázati felépítésére.

17.00

Buda Annamária elmondta, hogy a Közép-Magyarországi Régió kizáródik minden pályázati lehetőségből.

A hozzászólások között felmerült, hogy érdemes lenne további pályázatokra várni.

Ám **Gregersen-Labossa György** elmondta, hogy az intézmény felújítását nem szabad halogatni, mert szükséges a felújítás ahhoz, hogy működőképes legyen az otthon.

17.05

Benczúr László beszámolt arról, hogy a tervezett beruházás első üteméről dönt most a zsinat. A második ütem félmilliárd forintos beruházást fog jelenteni, melyet pályázati úton szeretnék finanszírozni.

Szabó Szilárd meglátása szerint a felvetett beruházás kényszerpályára helyezi a zsinatot, hiszen nem tehet mást, mint igennel szavazni. Meglátása szerint érdemes lett volna a szakmai kérdéseket előrevenni.

Gregersen-Labossa György beszámolt arról, hogy évek óta különböző fórumokon előkerül a kérdés.

17.08

A határozati javaslatok vitáját követően a zsinat 49 fő részvételével nagy többséggel megszavazta az előterjesztést.

17.10

Elkezdődik a kilencedik ülés. Fabiny Tamás távolléte miatt a javaslatot **Fábri György** ismerteti. Az előterjesztés lényege az egyház médiamunkájának jelentős átalakítását és fejlesztését tartalmazza. Az egyházi média a tervezet szerint a Luther Kiadónál lenne szervezetileg. Fontos, hogy az információgyűjtés ne esetleges legyen. A sajtómunka mellett egyre tudatosabb PR kommunikációs tevékenység szükséges. Fábri György ehhez példaként

az 1 százalékos kampányt említette. „Ez nemcsak többletbevételt jelentett, hanem az országban való jelenlétünket is mutatta” – fogalmazott.

17.20

A hozzászólások között felmerült kérdésként, hogy a tervezet költséghatékonyabbá teszi-e majd az egyházi médiamunkát?

Korányi András jelezte, hogy a Luther Kiadó igazgatótanácsának elnökeként még nem kapott értesítést.

17.25

Fábri György meglátása szerint a zsinat döntése megelőzheti az igazgatótanács döntését. „A cél az, hogy egyházi médiánk egyes részei kötelesek legyenek együttműködni egymással. Amennyiben ez centralizációnak számít, akkor én ezt vállalom. Ami eddig történt, az az volt, hogy egyes csatornák egymástól elzártan, saját működési egységben dolgoztak. Teremtsük meg a lehetőséget a valódi együttműködéshez” – szorgalmazta.

17.28

Ismertetik a pontos paragrafust, majd megkezdődik a részletes vita.

17.35

Isó Zoltán megkérdezte, hogy csak az számít-e evangélikus kiadványnak, ami ezentúl a Luther Kiadóhoz tartozik?

Fábri György és **Ittzés András** jelezték, hogy ez a tervezet nem azt jelenti, hogy csak az számít evangélikus kiadványnak, ami a Luther Kiadóhoz tartozik, hanem ebben a tervezetben a kiadó tevékenységi körének bővítését határozzák meg.

Tölli Balázs és **László Virgil** a szövegezés nyelvtani pontosságát kéri.

17.45

A nyelvtani helyreigazítás megtörtént. A zsinat 47 fővel írásban szavaz.

17.55

A 2/3-os törvényjavaslatot 28 igen 3 nem és 13 tartózkodás mellett a zsinat nem szavazta meg.

18.00

A zsinat imádsággal zárta mai ülését.

ZSINAT: A MÁSODIK NAPON ÁTADTÁK A PRÓNAY-DÍJAT – ORSZÁGOS TISZTSÉGVISELŐK JELENTÉSEIT TÁRGYALTÁK – FOTÓKKAL!

Létrehozva: 2013.11.30. 10:19, frissítve: 2013.12.02. 13:58

Budapest – 2013. november 30-án a zsinat második napján a Budapest-Fasori evangélikus templomban tartott reggeli áhítat keretében átadták a Prónay-díjat Cserhádi Péternek. Az

alkalmon Smidéliusz Zoltán lelkész hirdette az igét, Fabiny Tamás püspök pedig a laudációt. A díjátadó után folytatódott a napirend. Szöveg és fotó: Horváth-Bolla Zsuzsanna

8.30

[*A Budapest-Fasori templomban lezajlott Prónay díj-átadóról videós összefoglalót adunk közre.*](#)

9.52

A tizedik ülésen **Tölli Balázs**, a zsinat nemlelkészi alelnöke elnököl.

Ügyrendi, napirendi javaslatot tett **Fábri György** egyházkerületi felügyelő, mely szerint mivel tegnap nem jutott el a zsinati tagokhoz a Luther Kiadót érintő változások részletes szabályozása, ezért most szeretnék ezt pótolni és ezért megköveti a zsinatot.

Fábri György hangsúlyozta: „Fontos lenne egyházunk belső békéjét megőrizni. Egy olyan témakör esetében, ahol az illetékes bizottság (sajtóbizottság), az országos elnökség és az országos presbitérium, mint meghatározó testületek is egyet értenek, ám a zsinat ezt leszavazza, akkor ott valami értelmezési probléma van.”

Mint ismeretes, a médiamunka átszervezése kapcsán az országos presbitérium meghozta döntéseit, de ebből egy vonatkozik a zsinatra, amely átszervezést, törvényi módosítás igényelne. Ezért aztán fontos lenne, ha most a zsinati tagok ezt a háttérben zajló előkészítést támogatnák. A támogatásnak számos indoka, így többek között stratégiai- és egyházpolitikai oka is van.

9.59

Tölli Balázs a napirendre vételről szóló vitát megnyitotta.

Solt-Száráz Csenge az ügyrendi bizottság nevében elmondta, általános érvényű állásfoglalást tettek: egy napirendre vett, megtárgyalt és megszavazott kérdést újra megtárgyalni nem lehet.

Hafenscher Károly az új helyzetről szólva elmondta, hogy támogatja Fábri György felvetését, amennyiben az új szöveget ezzel kapcsolatban megkapják a zsinati tagok. „Egyházunkban az évek során sok kommunikációs hiba történt, aminek nyögtük a hibáit. De most itt elhangzott egy megkövetés, és esélyt kellene adni arra, hogy egy ilyen indoklással megvilágított kérdés újra tárgyalható lehessen” - mondta a zsinati lelkészi elnök.

Székács György ügyész szerint amennyiben minősített többség szeretné ezt újratárgyalni, újratárgyalhatják a kérdést.

Smidéliusz Zoltán a jövőre nézve szeretne hozni olyan határozatot, hogy egy ülészakon belül ne lehessen újra visszahozni egy témát. Kérdésként felvetette, hogy mi indokolja a gyors

lépést, a téma mostai újratárgyalását? „Ha valaki észérvekkel vagy a Biblia alapján ezt nekem megindokolja, elfogadom.”

Andorka Gábor elmondta, este és reggel szállótársaival érdemibb beszélgetést folytatott, mint egész nap. „Furcsa, hogy mindig valaki a számára fontos szavazás után összepakol és elmegy” - jegyezte meg az iskolaigazgató. Két év gyesre menés nem csak a lelkésznőknek, hanem a lelkészeknek is kellene, hogy járjon! - vetette fel. A Luther Kiadóval kapcsolatban jó lenne a bővebb tájékoztatás, stratégiai céljaink vannak, lehet sorrendet felállítani lehet váratlan fordulat, amire kell, de hogy hirtelen státuszt teremtünk valamire, amit nem tudunk, az furcsa. Örülünk, hogy Győr és Budapest támogatást kapott a kormánytól, de gazdálkodjunk jó a felszabaduló javakkal.

Rück András szerint két-három hónapig nem érdemes elfedni a bajt. Feltűnően sok volt tegnap a tartózkodás. „Én már akkor itt voltam, amikor Cserhádi Péter felállt a zsinatból. Andorka Árpáddal mindig számoltuk a tartózkodásokat, az jelent valamit. Ő ilyenor kiment cigizni, mert ideges lett. Ha valaki nem világosult meg, szóljon és elmondjuk, mi van. Jó előkészítés és megvilágossult elme kell a zsinati döntésekhez. Számtalan törvény a lapulók miatt siklik ki.”

Fábri György elmondta, nem omlik össze a Luther Kiadó két hónap alatt. A javaslat arról szól, hogy a zsinat érdemben kellene, hogy döntsön az evangélikus média kérdésében. Össze kell vonni az egységeket, hogy hatékonyabb legyen a működés. Azt érezné hamiskodásnak, ha pár hónapot várnánk, s így egy kérdést elodáznánk.

A zsinat szavazott és nem vették újra napirendre a kérdést.

10.22

Az egyházi törvények harmonizációjának kérdéséről folyik a következő részben a vita. **Ittzés András** a zsinat törvényelőkészítő bizottságának elnöke előterjesztésében.

Titkos és névszerinti szavazással törvényelfogadásra kerül sor. A zsinati tagok megszavazták ezt.

10.50

A tizenegyedik ülésen az ügyrend további módosításának kérdéseit tárgyalják. Az általános vitára **Solt-Száráz Csenge** terjeszti elő a kérdést.

Az ügyrend szerkezetét szeretnék megtartani, azzal az eltéréssel, hogy a folyamatot, a zsinat munkáját szeretnék kibontani.

A zsinati tagokról általános, elvi megfogalmazás szerepel.

Az alakuló üléssel kapcsolatban lennének korrekciók. A jelöltállítás folyamatában szerencsés lenne, ha a zsinat egyes tisztségviselőinél lenne előzetes jelöltállítás. Helyben jelöltállítás csak akkor lehetne, jelen van a jelölt, vagy ha van írásbeli nyilatkozata. - Ez egy elvi állásfoglalás, amelyhez hozzászólásokat várnak.

Smidéliusz Zoltán támogatja azt, hogy a kerületekben legyen a jelöltekre előzetes ajánlás. A kérdés csak az, hogy ki koordinálja ezt.

Lackner Pál érdekesnek tartja a felvetést. A református példától tart, ahol a kerületek dominanciája figyelhető meg a zsinaton. Ha módosítunk, akkor melyik kerület fog esetleg erősödni? A tényfeltáró bizottsági átvilágítási munkát viszont nehezítené ez a felvetés.

10. 59

Isó Dorottya a jelöltek különböző helyeken való jelölését hangsúlyozta és kérdésként vetette fel, hogy jogszabály ezzel változna-e.

Ittész András is azt kifogásolta, hogy a kerületek biztosan csak a saját jelöltjeiket támogatnák, ezért ez „klikkesedést” okozhatna. Előjelölő bizottság beiktatását kezdeményezte.

Solt-Száraz Csenge a kerületi közgyűlések javaslattételi lehetőségét szorgalmazta. Kerületi „klikkesedésre” nem gondoltak, a negatív vetületeket kizárni nem lehet, de szerinte nyilvánvalóan nem ez a fő irány. Az országos jelölőbizottság jelöltállítására ugyanúgy megmaradna, az ő jogkörüket nem kívánják megváltoztatni.

11.16

Juj, most behoztak egy dobozt! Ezzel zajlana a titkos szavazás. Fakorongokat kellene bedobálni üveghengerekbe. :)

Bár nem használnának szavazólapokat, nem kellene ezeket nyomtatgatni és vágni, de a törvényben egyelőre még szavazólapon való szavazás van - hívta fel a figyelmet **Lackner Pál**.

11.24

A zsinati helyettesítés módját tárgyalják jelenleg.

11.28

Egyórás csúszásban vagyunk.

„Olyan kérdésekről beszélgetünk, amelyek legközelebb öt év múlva esedékesek - jegyezte meg **Próhle Gergely**. - Nem brainstormingolni kellene, hanem tegyenek az ügyrendi bizottság tagjai javaslatokat és arról határozzunk.”

Solt-Száraz Csenge felhívta a figyelmet arra, hogy a levezető elnök feladata a helyretétel.

11.32

A szavazások módosító indítványait taglalja az előterjesztő. A tisztségviselők beszámolóí közötti különbségtételt is szorgalmazzák: a vezető tisztségviselők előterjesztéseit részletesen is meg lehessen tárgyalni.

11.37

10 perc szünet.

11.47

Most jönnek az országos tisztségviselők beszámolói. A tizenkettedik ülésen **Smidéliusz Zoltán** a zsinat lelkeszi alelnöke elnököl.

A **GAS országos ügyvivő és a számvevőszéki elnök** jelentését a zsinat elfogadta.

11.49

Gáncs Péter elnök-püspök beszámolóját tartja. Jelentése májusra lett kész, ezért több helyen aktualizálni kellett.

A beszámoló szövegét a mellékletben el lehet olvasni.

„Vajon evidencia-e még 2013-ban, hogy az evangéliumból él az egyház, és csak erre az alapra építhetünk? A sola gratia, sola fide, sola scriptura és a solus Christus oszlopai ugyan ott magasodnak a fásori reformációi parkban, a zsinati ülések színhelyének közelében, de talán kissé szimbolikus, hogy ezek az oszlopok semmit sem tartanak... Mintha a 21. század egyháza már korszerűbbnek vélt tartóelemekkel próbálna építkezni: „sola struktúra, stratégia, média...”

„Reánk nehezedik Urunk ítélő, de egyben gyógyítani is kész keze: hol a reánk bízott kincs, az örök és mindig aktuális evangélium?! Áthatja-e gyülekezeteink és intézményeink ünnepi és hétköznapi életét? Átragyog-e az evangélikus lelkészek, pedagógusok és diakóniai munkások életén? Átragyog-e a lelkészképzésen, továbbképzésen és hivatásgondozáson? Átsüt-e missziói és médiamunkánkon, valamint a zsinat tevékenységén? Valóban a reánk bízott kincsből élünk, ezért a kincsért élünk és halunk?! Legyen ennyi elég a nyugtalanító kérdésekből.”

Győri Gábor az alap hitbéli fundamentumra hívta fel a figyelmet, amely az egyház jövője szempontjából rendkívül fontos és hiányolta a konkrét cselekvési tervet.

Fábri György hozzászólásában a kövek kérdését vetette fel és a szemléletváltást hangsúlyozta. A kormányzattól kapott támogatás felelősség rak ránk - hitoktatás, a kiemelt projektek tekintetében is. „Fontos, hogy úgy tudjuk dolgainkat végigvinni, hogy azok ne süljenek el visszajukra.”

Stermeczki András a hitoktatás kérdésének bővebb kifejtését és a prófétikus látásmódot hiányolta a jelentésből.

László Virgil a sola-oszlopokkal kapcsolatban elmondta, hogy az eredeti tervek anyagi korlátozás miatt nem valósulhattak meg, így bár a művész maga is elfogadta az újelképzelést, mégis tudni kell, hogy „torzó” a reformációi emlékparkban álló oszlopcsoport.

12.18

Gáncs Péter: „Nem hitoktatói szolgálatra lettünk ordinálva. Sokkal szélesebb spektrumú ettől a lelkipásztorolás, az igehirdetésre való készülés.” A püspök szerint a prioritások és a felelősség kérdése fontos.

„A hitoktatás kérdésében nem mi nyitottuk ki a kaput, hanem kinyitották előttünk, amin nem

akartunk bemenni” - mondta, miközben felvetette: jó lenne átgondolni azt, mi a megoldás arra, hogy a hitoktatás felelőssége ne nyomja agyon lelkészeinket. A szöveg nem prófétai irat. „Hiszek abban, hogy egyházunk jövője az évezredes, évszázados alapokon nyugszik és nem hiszem, hol ebből a perspektívából félnünk kell a holnaptól.”

A zsinat az elnök-püspöki beszámolót egyhangúlag elfogadta.

12.22

Próhle Gergely az elnök-püspökhöz hasonlóan szemelvényeket emelt ki írásban kiküldött beszédéből. *Ez a jelentés is teljes terjedelmében olvasható a mellékletből.*

Szólt a pályázatok segítségével az egyházba áramló pénzüsszegekről és a rendszer átláthatatlanságáról. A pályázatokon elnyert összeg nagysága megközelíti a 3,5 milliárd forintot, melyhez az egyház közel 400 millió forint önrésszel járult hozzá. De nem minden pályázat jó, sok gyülekezetünknek önmérsékletet kellene gyakorolnia ebben. A jelentésben szó esik a kormányzati támogatásról. Ez a reformáció 500. évfordulójára való méltó felkészülést szolgálja.

Az egyszázalékos kampány összegéről elmondta: ez nem pántlikázott összeg, tehát szabadon felhasználhatjuk a jó célokra. A kampányra költött összeg jól hasznosul, de felhívás is arra, hogy helyi szinten is tegyünk meg mindent az ügyért.

A fenntarthatóság és az életképesség szempontjából kellene megtárgyalni számos gyülekezet ügyét. Az elengedés és a lemondás képessége is sajátunk kell, hogy legyen.

Az egyházi stratégia egyik sarokpontja a hálózatosság. Az adatkezelés az nem az intézményeink és gyülekezeteink autonómiájának korlátozását jelenti.

Az egyház elsősorban a gyülekezeteiben él, de az intézmények súlyának növekedésével együtt be kell tudni tessékelni a templomokba a megszólított embereket.

12. 33.

„Az iskolai hittanoktatás bevezetésével kapcsolatos tapasztalatok igen változatosak. Van, ahol a gyülekezeti élet megerősödését érzékelik az érintettek, de az is előfordul, hogy a szülők egyszerűen kipipálják a hittanoktatást az iskolában, ami által a gyülekezeti csoportok esélyei romlanak” - hangsúlyozta az ellentmondásos helyzetet a felügyelő.

Dilemmázott azon, hogy a héttagú elnökség és az országos presbitérium feladatmegosztását hogyan lehetne pontosítani.

12.38

Fontos az országos iroda működésének új alapokra helyezése - jelezte az országos felügyelő, aki ezután elemezte a Vatikáni Szerződés módosításának szempontjait. A kommunikációs ügyekkel kapcsolatban kiemelte, hogy minden kezdeti tisztázatlanság mellett, vagy annak ellenére határozott elszánás van arra, hogy az egész rendszer racionálisan működjön.

12.48

Hozzászólások következnek.

Szavazás: a zsinat az országos felügyelői jelentését egy tartózkodással elfogadták.

13.48

Az ebédszünetről visszatérve, kaptam egy ismert valakitől, ez kedves gesztus! De remélem nem a sajtó-munkatárs lekenyerezéséről van szó.:)

Hafenscher Károly zsinati lelkeszi elnök olvasta fel jelentését. A kezdeti lendület, a nyitott kérdések, a gondok, a jövőféltés nyugtalansága köré csoportosította gondolatait. *Jelentése a mellékletből letölthető, elolvasható.*

14.07

36-an vannak jelen, akik mindannyian elfogadták a jelentést.

14.08

Abaffy Zoltán szemelvényeket szeretne kiemelni beszámolójából, *amelyet cikkünk mellékletében olvashatnak el.*

Hozzászólások: **Pröhle Gergely** biztatja az elnököt, **Fábri György** a csökkenő zsinati létszámot kifogásolja. **Smidéliusz Zoltán** örül annak, hogy még határozatképesek. **Kiss Miklós** a zsinati csúszásra hívta fel a figyelmet. **Hallgatóné Hajnal Judit** az interneten való kommunikációt szorgalmazza.

14.25

Az elnöki jelentést elfogadta egyhangúlag a zsinat.

14.26

Abaffy Zoltán zárszavával zárult a zsinat.